

VILNIAUS RAJONO
KABIŠKIŲ VAIKŲ LOPŠELIO-DARŽELIO

PROGRAMA
„Vaivorykštė“

Parengė:

Ilona Fedorovič

Regina Belevič

Kabiškės, 2019

TURINYS

1. Bendrosios nuostatos.....	3
2. Programos principai.....	5
3. Programos tikslas ir uždaviniai.....	6
4. Ugdymo turinys, metodai ir priemonės.....	7
5. Ugdymo turinio schema.....	8
6. Vaiko vertinimas.....	28
7. Literatūros sąrašas.....	29
8. Priedai.....	31

1. BENDROSIOS NUOSTATOS

- 1.1. Kabiškių vaikų lopšelis-darželis — Vilniaus rajono savivaldybės biudžetinė įstaiga.
- 1.2. Įstaigos grupė - ikimokyklinio ugdymo įstaiga, kodas –3121. Adresas–Liepų g. 4, LT-15153 Didžiųjų Kabiškių k., Nemenčinės sen., Vilniaus rajonas.
- 1.3. Vilniaus r. Kabiškių vaikų lopšelio-darželio steigėjas Vilniaus rajono savivaldybė, identifikavimo kodas 11104987, buveinė: Rinktinės g. 50, LT-09318 Vilnius. Vilniaus r. Kabiškių vaikų lopšelio-darželio steigėjo teises ir pareigas įgyvendinanti institucija – Vilniaus rajono savivaldybės taryba.
- 1.4. Ugdymo kalba – lenkų, lietuvių.
- 1.5. Įstaigoje veikia 4 grupės (1 lietuvių ir 3 lenkų): lopšelinė vaikų grupė (nuo 1,5-3 m.) ankstyvojo amžiaus vaikų ugdymo grupė (nuo 3-4 m.), ir dvi vyresniosios ugdymo grupės (nuo 4-7 m.).
- 1.6. Vilniaus r. Kabiškių vaikų lopšelių – darželių lanko įvairių tautybių - lietuvių, lenkų, rusų, mišrių šeimų vaikai, todėl didelį dėmesį skiriame tautinei savimonei ugdyti, bendražmogiškoms savybėms puoselėti bei komunikavimo kompetencijai (gimtajai lenkų ir valstybinei lietuvių kalboms) ugdyti.
- 1.7. Mūsų įstaigoje dirba 7 pedagogų. Visi pedagogai - kompetentingi, patyrę, gebantys keistis, aktyviai ieškantys naujovių, turintys kvalifikacines kategorijas ugdytojai. Dauguma pedagogų turi aukštąjį pedagoginį išsilavinimą. Pedagogai geba pagrįsti savo veiklą, skleisti gerąją darbo patirtį, kelti kvalifikaciją. Nuolat bendradarbiaudami tarpusavyje ir su šeima, pedagogai siekia konstruktyvaus abipusio dialogo, švietimo paslaugų kokybės bei tėvų ir pedagogų interesų, poreikių ir lūkesčių dermės. Nuolat atnaujinama savo žinias įvairiose konferencijose, seminaruose, projektuose. Meninius gabumus lavina muzikos ugdymo mokytoja.
- 1.8. Visapusiškas ugdymas šioje programoje nuosekliai ir kūrybiškai integruojamas į visų amžiaus tarpsnių ugdymo procesą ir kasdieninę veiklą. Jis orientuotas į komunikavimo gebėjimų ugdymą, pažintines veiklas, stiprinančias pilietišką ir dvasines vertybes, lenkų bei lietuvių tautinių papročių ir tradicijų puoselėjimą, jų perimamumą, į vaikų tautinės savimonės skatinimą. Taip pat, vienas iš mūsų prioritetų yra bendradarbiavimas su šeima, organizuojamos šventės, susitikimai su tėvais, seneliais, skatinamas tėvų dalyvavimas grupių veikloje. Tėvai pageidauja, kad vaikai gebėtų taisyklingai bendrauti savo gimtąja lenkų

kalba, jiems būtų sudarytos sąlygos įgyti tautinę tapatybę, puoselėti lenkų tautos kultūrą, tradicijas ir papročius. Tačiau tam, kad vaikai sėkmingai socializuotųsi šiuolaikiniame Lietuvos gyvenime, tėvai nori, kad jų vaikai kuo anksčiau pradėtų mokytis valstybinės (lietuvių) kalbos, susipažintų su Lietuvos praeitimi, etnokultūra, šiaurinėmis kultūrinėmis ir dvasinėmis vertybėmis.

- 1.9. Mūsų programos turinys plėtoja vaikų supratimą apie aplinkinį pasaulį, šeimos tradicijas. Programa atspindi mūsų vietovės kultūrinius, socialinius ypatumus, tėvų lūkesčius. Numatytos tradicinės šventės, kuriose dalyvauja ne tik mūsų lopšelio – darželio vaikai, bet ir jų tėvai, bendruomenė. Įstaigoje organizuojami renginiai ir švenčiamos tautinės lenkų šventės (Lenkijos Nepriklausomybės paskelbimo diena, Senelio ir senelės šventė,) bei nepamiršamos lietuviškos tradicijos (Vasario 16-osios paminėjimas, Kovo-11, Advento vakaras).
- 1.10. Vilniaus r. Kabiškių vaikų lopšelis-darželis įsikūręs kaimo vietovėje, kurioje aplink vyksta kasdieniai kaimo žmonių darbai, šalia yra biblioteka, parduotuvės, netoliese – miškai, tvenkinys. Tai mūsų ugdytinių kupinos tyrinėjimų ir atradimų lankytinos vietos. Todėl programoje numatyta padėti vaikams daugiau sužinoti apie žmonių, dirbančių artimoje aplinkoje, profesijas, kasdienes darbus, vykstančius kaime, šventes, papročius bei apie mūs supančią gamtą.
- 1.11. Programa sudaryta siekiant garantuoti svarbiausias vaiko teises ir grindžiama humanistine nuostata į vaiką, pripažįstant jo teisę būti savimi, augti ir ugdytis sau prieinamu lygiu ir tempu saugioje aplinkoje. Ji parengta vadovaujantis pagrindiniais ikimokyklinį ugdymą reglamentuojančiais teisės aktais bei norminiais dokumentais, pedagoginės bei metodinės literatūros šaltiniais.

2. IKIMOKYKLINIO UGDYMO PROGRAMOS „VAIVORYKŠTĖ“ SUDARYMO IR ĮGYVENDINIMO PRINCIPAI

✓ **TAUTIŠKUMO** – ugdyti busimąją tautos kultūros tęsėją, toleruojant įvairių tautybių šeimų tradicijas, nuostatas ir gebėjimas jas skatinti ugdymo institucijoje.

✓ **HUMANIŠKUMO** – kiekvienas vaikas yra nepakartojamas individas, kuriam garantuojame teisę gyventi ir elgtis pagal prigimtį bei asmeninę patirtį.

✓ **INTEGRALUMO** - darna ir tęstinumas bei prieinamumas šeima – darželis – visuomenė.

✓ **INDIVIDUALUMO** - atsižvelgiame į kiekvieno vaiko kultūrinę ir socialinę patirtį, jo intelektą, temperamentą, charakterį.

✓ **MENIŠKUMO** - meninę veiklą integruojanti į kitas ugdymo veiklas, plėtojant ugdomąją įtaką vaiko jausmams, dvasinėms vertybinėms nuostatoms, protiniams, socialiniams kultūriniais gebėjimams ir fizinėms savybėms.

✓ **DEMOKRATIŠKUMO** – ugdytojo ir ugdytinio lygiavertė sąveika, atsižvelgimas į individualias vaiko savybes ugdymo procese.

3.PROGRAMOS TIKSLAS IR UŽDAVINIAI

TIKSLAS:

Atsižvelgiant į pažangiausias mokslo visuomenės raidos tendencijas, kurti sąlygas, padedančias vaikui tenkinti prigimtinius, kultūros, taip pat ir etniniu, socialinius, pažintinius poreikius, ugdyti pilietiškumą ir dvasingumą.

UŽDAVINIAI:

- Sudaryti sąlygas aktyviai pažintinei tiriamajai veiklai, žaidimams natūralioje aplinkoje;
- Ugdyti(s) tautinio tapatumo jausmus bei savimone, atveriančią galimybes giliau ir išsamiau pažinti lenkų ir lietuvių tautų papročius, švenčių tradicijas, meną, mokytis gyventi tautų bendrijoje.
- Plėsti vaiko supratimą apie aplinkinį pasaulį sudarant galimybes patirti pažinimo džiaugsmą, atrasti ir perimti įvairius pasaulio pažinimo būdus;
- Stiprinti vaiko psichinę ir fizinę sveikatą, tenkinti saugumo, aktyvumo ir judėjimo poreikį;
- Kurti saugumo, pasitikėjimo atmosferą bendraujant su tėvais;
- Stiprinti bendruomeniškumą darželyje, pilietinių ir dvasinių vertybių ugdymą.
- Orientuotis į skirtingų vaikų poreikius, skirti dėmesį kiekvienam vaikui;
- Siekti, kad ši programa sąveikautų su priešmokyklinio ugdymo programa.

4.UGDymo TURINYS, METODAI IR PRIEMONĖS

Ikimokyklinio ugdymo programoje „**Vaivorykštė**“ orientuojamasi į vaiką, jo poreikius, interesus, idėjų palaikymą, vaikų kultūrą, pilietinių ir dvasinių vertybių ugdymą. Ugdymo turinys apima šešias ugdytinas ugdymo kompetencijas: pažinimo, socialinė, meninė, komunikavimo bei sveikatos saugojimo kompetencijos. Nors programos turinys nėra skirstomas į amžiaus tarpsnius, tačiau pasiūlytos temos gali būti interpretuojamos pagal vaikų amžių, jų patirties lygmenį, todėl pedagogai gali sugalvoti įvairius programos įgyvendinimo variantus ir būdus. **Programos turinys** suskirstomas į šešias pasaulio pažinimo temas:

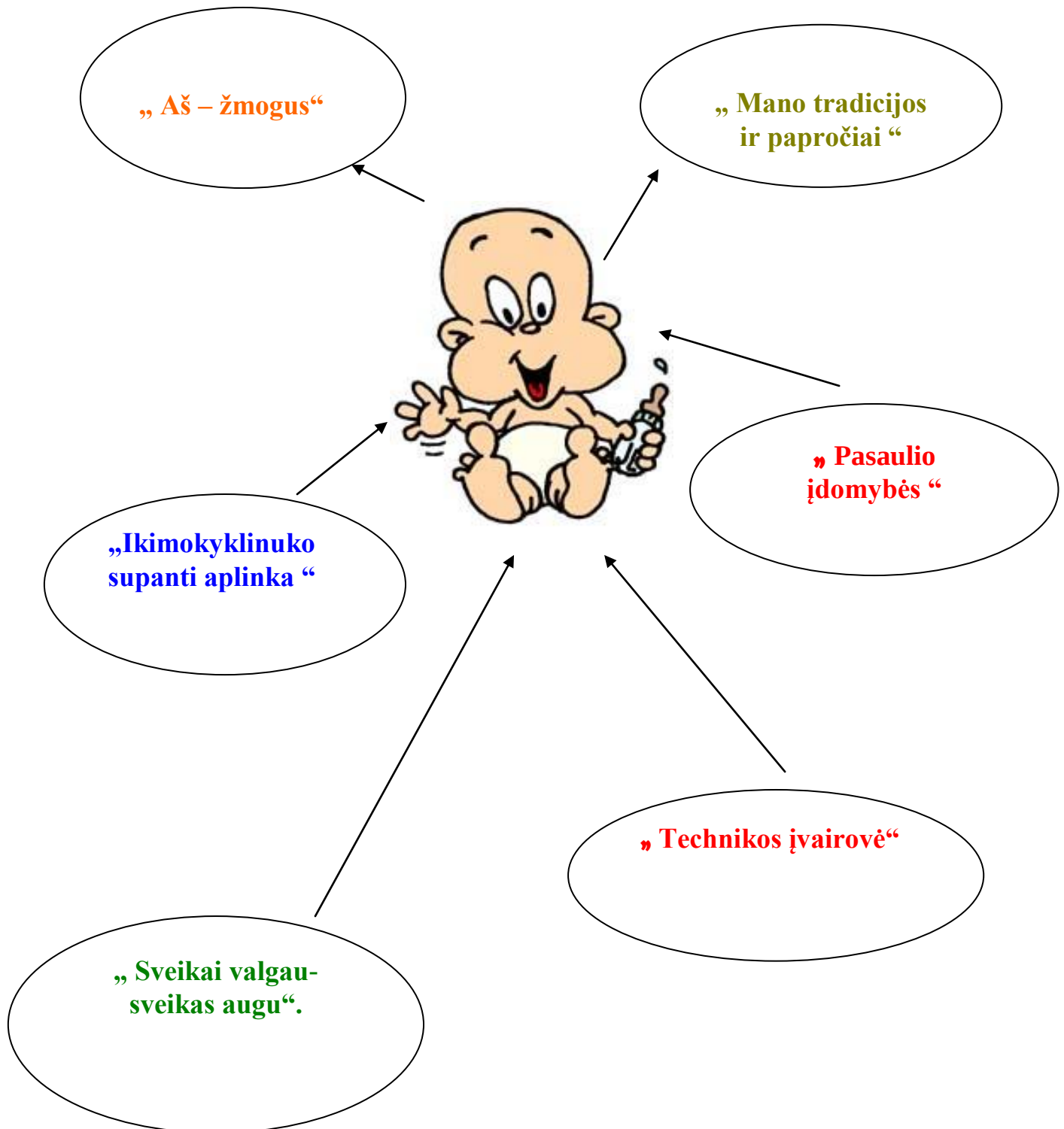
- „**Aš – žmogus**“
- „**Mano tradicijos ir papročiai**“
- „**Ikimokyklinuko supanti aplinka**“
- „**Pasaulio įdomybės**“
- „**Technikos įvairovė**“
- „**Sveikai valgau-sveikas augu**“.

Vaikų ugdymo(si) programos turinyje nurodyta: tematika – problematika, siektinos kompetencijos, metodai – ugdytinio veikla (veiksenos), ugdymo(si) priemonės, medžiagos, bei ugdymo(si) aplinka.

Vaikų ugdymo(si) metodai atspindi veiklos būdus, kurie yra nukreipti į visuminį vaiko ugdymą, dėmesys paskirstomas visų kompetencijų (socialinės, komunikavimo pažinimo, sveikatos saugojimo, meninės) ugdymui, kompleksiskai ugdant bendruosius bei specialiuosius gebėjimus (meninius, intelektualius ir kt.).

Pasirinkti ugdymo metodai atitinka vaikų amžių ir galimybes, individualius poreikius ir neprieštarauja šiuolaikinės pedagogikos principams. Jie atnaujinami, papildomi, atsižvelgiant į vaikų pageidavimus, pedagogų sumanymus, tėvų rekomendacijas, metodų taikymo veiksmingumo vertinimo rezultatus, informacinę medžiagą, pedagoginę bei metodinę literatūrą

5.UGDymo turinio schema

„Aš žmogus“

<i>Tematika, problematika</i>	<i>Siektinos kompetencijos</i> (žinios, gebėjimai, nuostatos,)	<i>Ugdytinio veikla,</i> (veiksenos)	<i>Ugdymo (si) priemonės, medžiagos</i>	<i>Ugdymo(si) aplinka</i>
• Aš – žemės dalelė • Mano kūnas • Mano darbai • Mano pomėgiai • Aš saugus, nes viską žinau • Mano laisvalaikis • Aš ir mano draugai • Mano pareigos • Mano mėgstamas receptas • Mano namai – mano tvirtovė • Mano darželis, grupė • Mano žaislai •	<u>Socialinė kompetencija:</u> Gebėtų pasakyti savo vardą, pavardę, lytį, amžių, kuo domisi, ką mėgsta. Domėtųsi aplinkinių žmonių socialiniais vaidmenimis, jų tarpusavio santykiais, kasdiene veikla, pareigomis, pomėgiais, interesais. Pratintųsi pačiam užmegzti bendravimą ir bendradarbiavimą su bendraamžiais. Ugdytų savarankiškumą, savitarnos įgūdžius. Pratintųsi turėti savo nuomonę ir savo požiūrį. <u>Komunikavimo kompetencija:</u> Domėtųsi knygomis, žurnalais. Bendrautų su savo bendraamžiais, diskutuotų, tartųsi su jais, gebėtų išklausti jų nuomonės. Kalbėtųsi su suaugusiais, klausinėtų jų, prašytų pagalbos. Vartotų kalbos etiketo žodžius. <u>Meninė</u>	Tyrinėja, apžiūri grupę: baldai, spintos, stalčiai, veiklos kampeliai, miegamasis. Žaidžia įvairius žaidimus, kurie padeda įsiminti naujų, atėjusių į darželį, vaikų vardus. Kalbasi, diskutuoja su bendraamžiais apie savo pomėgius, interesus. Varto bei aptaria knygeles, enciklopedijas, apie žmogaus kūną. Atranda skirtumus bei panašumus tarp berniukų ir mergaičių. Inscenizuoja pasakas, kūrinėlius. Vaidina mėgstamus herojus; Kerpa, klįs, piešia, tapo, štampuoja pačių pasirinktomis dailės priemonėmis. Papuošia grupę pačių	Priemonės: žirklys, spalvotos kreidelės, gvašas, klijai, plastilinas, popierius, žurnalai, knygos. Knygos fotoaparatas, gaublys, atvirukai, lankstinukai, tušas, akmenukai, pagaliukai, siūlai, kriauklės.	Lauko aikštelė, grupė, veiklos kampeliai, sporto ir muzikos salė, prausykla, Grupė, veiklos kampeliai, sporto ir muzikos salė.

	<u>kompetencija:</u> Stebėtų, domėtųsi mus supančią aplinką. Dainuotų, improvizuotų, vaidintų, kurtų; Išreikštų savo mintis meniniais darbeliais. <u>Sveikatos saugojimo kompetencija:</u> Igytų elementarių žinių apie žmogaus kūną, skirtingas fizines berniukų ir mergaičių savybes. Gebėtų savarankiškai apsirengti, nusirengti. Stengtųsi taisyklingai sėdėti prie stalo, vaikšiotų, sportuotų. Saugiai ir savarankiškai žaistų, judėtų grupės erdvėje. <u>Pažinimo kompetencija:</u> Tyrinėtų aplinkinį pasaulį. Domėtųsi savimi, grupės ir darželio aplinka. Domėtųsi mus supančiais žmonėmis: auklėtoja, vedėja, darželio darbuotojai, jų išvaizda, darbai, pareigos.	pagamintais darbeliais. Dainuoja įvairias dainas. „Groja“ pagaliukais, kaladėmis, akmenukais. Diskusija temomis: „Kodėl reikia praustis“, „Kam reikalingas šampūnas, muilas, dantų pasta“, Žaidimai užsimerkus liečiant, girdint, atpažįstant draugą. Žaidžia didaktinius, vaidmeninius, siužetinius žaidimus. Kuria kartu su draugais ir pedagogais bendras darželio tradicijas. Ekskursijos po darželio teritoriją. Susipažįsta su darželio darbuotojų pareigomis. Diskutuoja tema: „Mano svajonių grupė“, „Stebuklingas darželis“;	Muzikos instrumentai spalvotos kreidelės, guašas, klijai, popierius, atvirukai, lankstinukai, tušas. Fotoaparatas žurnalai, lankstinukai.	Lauko aikštelė, grupėje, kitos darželio vaikų grupės. Grupė, veiklos kampeliai, sporto ir muzikos salė, ūkvedės kabinetas, valgykla.
--	--	--	---	--

„Mano tradicijos ir papročiai“

<i>Tematika, problematika</i>	<i>Siektinos kompetencijos</i> (žinios, gebėjimai, nuostatos,)	<i>Ugdytinio veikla</i> (veiksenos)	<i>Ugdymo(si) priemonės, medžiagos</i>	<i>Ugdymo(si) aplinka</i>
• Mano šeima • Draugai • Mano žaislai • Senelių papročiai • Mūsų tradicijos • Mano augintiniai • Aš tarp draugų • Mano darželis • Žmonių profesijos • Mūsų darbai • Mes esame skirtingi • Kiek žmonių, tiek darbų • Mano tautybė • Lietuva-mano gimtinė	<u>Socialinė kompetencija:</u> Vadintų save vardu, vartotų įvardžius: aš-tu; mano-tavo; man – tau, ugdytūsi gebėjimą gyventi kartu su kitais, bendrautų, bendradarbiautų, suvoktų elgesio ir bendravimo etiką. Gebėtų įvardyti šeimos narius, nusakytų giminystės ryšius, pasakytų jų vardus, lytį, pasakytų kuo jie domisi; Atrastų suaugusių ir vaikų pareigų ir darbo panašumus ir skirtumus. Ugdytūsi gebėjimą branginti savo tėvynę Lietuvą. Jaustų, kad yra mylimas, gerbiamas, reikalingas. <u>Meninė kompetencija:</u> Laisvai spontaniškai reikštų savo nuotaiką, sumanymus, patirtį meninės raiškos priemonėmis. Pratintųsi savitai kurti, patirtų kūrybos džiaugsmą, pasitikėtų savimi. Pratintųsi stebėti	Kalbasi apie vardus ir pavardes, amžių, lytį, kūno sandarą, ką moka daryti, kaip aš atrodo. Pasakoja apie savo šeimą, gimtinę, senelių tradicijas. Žaidžia įvairius didaktinius žaidimus, judrius žaidimus, liaudies ratelius. Įvairūs sensomotoriniai žaidimai. Tyrinėja save veidrodyje. Piešia delnais, pirštais. Piešimas užsimerkus. Piešia, tapo tyrinėjant ir emocinę būseną išreiškiant spalva, forma, linija, dėme. Pėdų antspaudavimas ant lapo, smėlio, sniego. Žmogaus piešimas. Piešia šeimos narių portretų, parodos surengimas. Knygelių	<i>Priemonės:</i> žirkklės, spalvotos kreidelės, guašas, klijai, akvarelės, plastilinas, spalvoti lapai, tušas, popierius, žurnalai, fotoaparatas, nuotraukų albumai. <i>Gamtinės medžiagos:</i> smėlis, lapai, akmenukai vanduo, šakos,	Lauko aikštelė, šalia esantis miškas ir upelis, grupė, veiklos kampeliai, sporto ir muzikos salė.

	aplinką, meno kūrinius, suaugusiųjų kūrybinį darbą. Pajaustų švenčių, tradicijų prasmę, savitumą. Klausytų ir skirtų muzikinius ir nemuzikinius garsus; nurodytų skambėjimo kryptį, garsą. <u>Komunikavimo kompetencija:</u> Tenkintų savo poreikį bendrauti ir pažinti pasaulį, kalba gebėtų išreikšti save ir bendrautų su kitais. Įgytų pasakojimo įgūdžių, Suvoktų balso stiprumą, tempą, intonacijas. naudotų savo kalboje taisyklingą kalbos garsų tarimą, įvairias gramatines struktūras. Gebėtų gimtąja kalba išreikšti save ir bendrauti su kitais. Stengtųsi kalbėti taisyklingai, aiškiai, drąsiai, nesijaudinant. <u>Pažinimo kompetencija:</u> Domėtųsi ir pažintų save, suaugusius žmones, artimiausią gamtinę ir kultūrinę aplinką. Patirtų, išbandytų įvairius pasaulio	kūrimas, spalvinimas, albumų darymas. Skaitytų grožinės literatūros kūrinius apie šeimą, jos narius, aptaria juos. Kalbasi apie tai, kur gyvename, kokie mūsų namai, butai, kambariai, kiemas. Kas šalia mūsų namo, kokius turime kaimynus. Kur gyvena seneliai ar kiti giminaičiai. Žaidžia vaidmeninius. Siužetinius žaidimus pvz: „Šeima“, „Kaimynai“, „Draugai“, „Gydytojas“ it pan. Kalbasi apie tai, kur gyvena, ką dirba jų tėvai, kaip bendravo, kokį poveikį aplinkai darė mūsų seneliai ir protėviai. Diskutuoja :“ Mes skirtingi, bet panašūs“ „Kodėl kalbame kita kalba“ ir pan. Žaidimai su žemėlapiais, savo gimtojo miesto, gatvės suradimas, pokalbiai apie	Knygos, enciklopedijos spalvotos kreidelės, gvašas, klėjai, akvarelės, plastilinas, spalvoti lapai, tušas, popierius, žurnalai, fotoaparatas, nuotraukų albumai. didaktinės priemonės, paveikslėliai, plakatai, žemėlapis. Fotoaparatas, opierius, žurnalai, nuotraukų albumai.	Grupė, veiklos kampeliai, sporto ir muzikos salė, lauke. Lauke, darželio teritorijoje, grupėje.
--	--	--	---	---

	pažinimo būdus. Domėtusi žmonių grupėmis (šeima, draugais, kaimynais, bendruomene), jų gyvenimo būdu, darbais. Susipažintų su Lietuvos istorija, tautiniais simboliais, heraldika, kultūros paminklais, vertybėmis. <u>Sveikatos saugojimo kompetencija:</u> Įgytų elementarių žinių apie suaugusių žmonių kūną, jų skirtingas fizines savybes. Ugdytųsi gebėjimą sveikai gyventi, saugiai judėti ir veikti. Tenkintų judėjimo poreikį, ugdytųsi asmeninės higienos įgūdžius. Įgytų elementarių žinių apie kūną, skirtingas fizines žmonių galimybes. Tobulintų gebėjimą tvardyti savo pyktį, laikytis susitarimų, tvarkos, taisyklių.	Kabiškių kaimą, kas jame yra, kokiomis gatvėmis galima ateiti į darželį. Dalyvauja įvairiuose šventėse: Šeimos diena, Mamos diena, Senelio ir senelės šventė, Vasario 16 –oji – Lietuvos Valstybės atkūrimo diena, lapkričio 11-oji - Lenkijos Nepriklausomybės diena, Gegužės 3-oji – Lenkijos Konstitucijos šventė. Dalyvauja įvairiuose išvykose, ekskursijose po kaimo apylinkes, į tėvų darbovietes, į Gedimino pilį, Vilniau katedrą ir t.t. Išvykos pas draugus į namus.	Fotoaparatas Piešimo priemonės, popierius, indeliai.	Tėvų darbovietės, Gedimino pilis, Vilniaus Katedra, Aušros vartai.
--	---	--	---	---

„Ikimokyklinuko supanti aplinka“

Tematika, problematika	Siektinos kompetencijos (žinios, gebėjimai, nuostatos,)	Ugdyminio veikla (veiksenos)	Ugdymo(si) priemonės, medžiagos	Ugdymo(si) aplinka
• Aš ir gamta • Mano žvėreliai • Darbai sode, darže • Naminiai gyvūnai • Miško paslaptis • Upelės čiurlenimas • Gamtos stebuklai • Rudens darbai • Lietaus lašai • Kelionės krepšys • Žiemos žaidimai • Planetų pasaulis •	<u>Socialinė kompetencija:</u> Tyrinėtų, pažintų mus supanti pasaulį, užjaustų, paguostų gyvą būtybę: žvėrelį, paukštelį. Tyrinėdamas, eksperimentuodamas ir atrasdamas pratintųsi veikti kartu su bendraamžiais, suaugusiuoju. <u>Meninė kompetencija:</u> Stebėtų, eksperimentuotų atrastų, domėtųsi mus supančią aplinką, kauptų patirtį ir išpūdžius, juos išreikštų meniniais dailės darbais. Pratintųsi savitai kurti, patirtų kūrybos džiaugsmą, pasitikėtų savimi. Pajaustų švenčių, tradicijų prasmę, savitumą. <u>Komunikavimo kompetencija:</u> Mėgdžiotų gyvūnų, paukštelių garsus. Diskutuotų, reikštų	Tyrinėja augalus, medžius, atranda panašumų bei skirtumų tarp jų; Eksperimentuoja su smėliu ir vandeniu. Globoja ir rūpinasi mūsų lauko gyvūnais. Išreiškia savo mintis, matytus vaizdus meniniais dailės darbais. Surengia vaikų kūrybos parodas „Mes–žemės vaikai“, „Mūsų augintiniai“, „Sodo bei daržo turtai“ i t.t. Išvyksta į kaimą, į „fermą“, kalbasi apie auginamus gyvūnėlius, kuo jie įdomūs ir naudingi žmonėms, Didaktiniai, bei judrieji žaidimai, rateliai. Sodina augalų sėklas prižiūri juos; Merkia medžių šakeles į vandenį ir stebi pumpurų	<i>Gamtinės medžiagos:</i> smėlis, lapai, akmenukai, vanduo, šakos, molis, siūlai, kriauklės. <i>Priemonės:</i> žirklės, spalvotos kreidelės, guašas, klijai, spalvoti lapai, popierius, žurnalai, tušas, knygos, lankstinukai, gaublys, fotoaparatas, vaizdo įrašai, kompaktai, kasėtės.	Lauko aikštelė, šalia esantis miškas ir upelis, grupė, veiklos kampeliai, sporto ir muzikos salė, šalia esantis daržai, sodai, fermos.

	mintis, bendrautų su bendraamžiais. Pratintųsi kalbėti taisyklinga kalba, aiškiai tariant garsus. Pasakotų, deklamuotų eilėraščius. <u>Pažinimo kompetencija:</u> Domėtųsi tuo, kas supa vaiką (gamta ir jos reiškiniai, žmonės ir jų gyvenimo būdas), lytėjimo ir regėjimo pagalba pajautų gamtos reiškinius, daiktų, vaizdų skirtumus ir panašumus. Įgytų elementarių vaizdinių apie kiekį, skaičių, dydį, laiką, erdvę, svorį, formą, temperatūrą. Patirtų, išbandytų įvairius pasaulio pažinimo būdus. <u>Sveikatos saugojimo kompetencija:</u> Ugdytų gebėjimą sveikai gyventi, saugiai judėti ir veikti. Tenkintų judėjimo poreikį, ugdyti asmeninės higienos įgūdžius. Pratintųsi taisyklingos laikysenos žaidžiant su sniegu, smėliu, vandeniu. Gebėtų	atsiradimą, lapelių skleidimąsi. Aiškinasi priežastys. Varto nuotraukų albumus, aptarinėja, eksponuoja grupės aplinkoje. Žiūri vaizdo įrašus, aptarinėja šeimos narius, jų amžių, ką jie veikia, kur dirba tėveliai. Išvyksta į tėvų darbo vietas: „Vokė III“, „Vilniką“, pasižiūrėti, kokia ten aplinka. Išvyksta į mišką, sodą, daržą įvairiais metų laikais. Išvyksta pas šalia darželio gyvenančius draugus, turinčius augintinių. Domisi orais, kasdienis jų stebėjimas, bando nuspėti orą pagal įvairius liaudies pastebėjimus ir kt. Varto knygas, enciklopedijas, apžiūri gaublį. Bando, eksperimentuoja su sniegu, vandeniu. Diskutuoja	Fotoaparatas, Lankstinukai, žemėlapis. Knygos, enciklopedijos nuotraukos, paveikslėliai.	Planetariumas, Europos parkas. Nemenčinės poliklinika, Tėvų darbo vieta „Vokė III“, „Vilniką“. Lauke, grupėje, darželio teritorijoje.
--	---	---	--	---

	prisitaikyti aprangą skirtingu metų laiku.	temonis: „Jeigu žemėje ne būtų gamtos, vandens?“, „Ar išgyventumėme be oro?“, i t.t. Praleidžia daug laiko gryname ore, grūdina si. Klausosi įvairių gamtos garsų – paukščių čiulbėjimo, upelio čiurlenimo, vėjo ūžesio, griaustinio dundėjimo, lietaus teškėjimo, medžių šlamėjimo, tylos, triukšmo ir kt. juos pamėgdžioja žodžiais, judesiais, mimika.	Indeliai, kibirėliai, gamtinės medžiagos, video kasetės, kompaktai, muzikos instrumentai.	Lauke, gamtoje, grupėje, gamtos kampelyje.
--	---	--	--	---

„Pasaulio įdomybės“

<i>Tematika, problematika</i>	<i>Siektinos kompetencijos</i> (žinios, gebėjimai, nuostatos,)	<i>Ugdytinio veikla,</i> (veiksenos)	<i>Ugdymo(si) priemonės, medžiagos</i>	<i>Ugdymo(si) aplinka</i>
• Aš ir gamtos grožis • Pasaulio įdomybės • Mano darbai • Žymūs žmonės • Knygelių pasaulis • Pasakų lobynas • Švenčių džiaugsmas • Pasaulio stebuklai • Mano miestas • Įžymios pasaulio vietos • Mūsų miestai ir kaimai • Mano gimtinė	<u>Socialinė kompetencija:</u> Skirtų grupės gyvenimo kasdienybę nuo švenčių, rodytų norą dalyvauti ir joms ruoštis kartu su tėveliais. Domėtusi tradicinėmis šventėmis, savo šeimos tradicijomis. Stengtusi veikti ir kurti savarankiškai; <u>Meninė kompetencija:</u> Gebėtų susikaupti, įsiklausyti, išgirsti muziką, ją apibūdinti (lėta, greita, linksmas, liūdnas, tylus, garsus ir pan.). Stengtusi išgirsti. Išklausyti gamtos reiškinių garsus. Įvairiomis meninėmis priemonėmis, stengtis sukurti savo meninį darbą. <u>Komunikavimo kompetencija:</u> Tiksliai ir aiškiai tartų daugumą gimtosios kalbos	Kalbasi apie gimtinę, kur gimė, gyvena seneliai ar kiti giminės. Kokius vaikai žino miestus ir kaimus, kaip atskirti miestą nuo kaimo. Renka informacijas apie miestus, miestelius, kaimus ir vienkiemius rinkimas enciklopedijose, žurnaluose, laikraščiuose, žemėlapiuose. Skaito tautosaką ir grožinę literatūrą. Kuria spalvų atspalvius gamyba maišant atitinkamas spalvas. Knygelių iliustracija įvairiomis piešimo technikomis, tapo ant sniego, smėlio ir pan. Vaikai eksperimentuoja su įvairiomis piešimo technikomis: tapymu, akvarele,	<i>Priemonės:</i> žirklys, spalvotos kreidelės, gvaštas, plastilinas, klaidos, spalvoti lapai, tušas, popierius, žurnalai, knygos, lankstinukai, fotoaparatas, nuotraukos, bukletai, žurnalai, laikraščiai. Muzikos instrumentai . <i>Gamtinės medžiagos:</i> smėlis,	Lauko aikštelė, šalia esantis miškas ir upelis, grupė, veiklos kampeliai, sporto ir muzikos salė, išvyką į šalią esanti daržų, sodų, fermą. Lauke, gamtoje, muzikos salėje.

	garsų, bei stengtųsi kalbėti taisyklingai, bandytų kurti naujus žodžius. Taisyklingai pakartotų naujai išgirstų nesudėtingų lietuvių kalbos žodžių ir sakinių prasmes. <u>Pažinimo kompetencija:</u> Bandytų įveikti kilusias problemas, suvoktų priežasties ir pasekmės ryšį. Domėtųsi mus supančių pasaulių, gamtos reiškiniais. Gebėtų naudotis įvairiais įrankiais bei priemonėmis, dirbant, konstruojant, kuriant. <u>Sveikatos saugojimo kompetencija:</u> Laisvai judėdamas erdvėje neužgautų draugų, patirtų judėjimo džiaugsmą. Sveikai maitintųsi ir laikytųsi higienos normų.	piešimu guašu, vašku, tušu, raižiniais ant popieriaus, stiklo ir kt.; Kerpa, klijuoja, piešia, tapo, štampuoja pačių pasirinktomis dailės priemonėmis. Kalbasi, pasakoja apie tai, kad žemėje gyvena įvairiausi gyvūnai, auga įvairūs augalai, kodėl ir kokie gyvūnai Lietuvoje gyventi negali, kokie gyvūnai gyvena žemėje, po žeme, vandenyje. Vaikai eksperimentuoja su gamtinėmis medžiagomis, stebi gamtos reiškinius. Įvairūs didaktiniai, vaidmeniniai, siužetiniai, muzikiniai, inscenizaciniai, liaudės žaidimai. Vaikai vaikštinėja, džiaugiasi mus supančią gamta.	lapai, akmenukai, vanduo, šakos, siūlai, kriaukle-lės, džiovinti lapai. Vaidinimo lėlės, rūbai, kompaktai.	Grupėje, salėje, veiklos kampelyje.
--	---	--	--	--

„Technikos įvairovė“

<i>Tematika, problematika</i>	<i>Siektinos kompetencijos</i> (žinios, gebėjimai, nuostatos,)	<i>Ugdytinio veikla,</i> (veiksenos)	<i>Ugdymo(si) priemonės, medžiagos</i>	<i>Ugdymo(si) aplinka</i>
- Transporto priemonių įvairovė - Senos mašinėlės- man labai patinka - Kuo užaugęs busiu? - Žmonių profesijos“ - Kompiuterio įdomybės - Darbo priemonės - Automobilių karalystė - Lėktuvų pasaulis - Aš saugus, kai žinau - Pavojai ant kelio - Šviesoforas	<u>Socialinė kompetencija:</u> Pratintusi išklausti kitų nuomones, draugų pasakojimus, istorijas, įspūdžius jų nepertraukiant. Išdrįsti, nebijoti išsakyti savo nuomonę. Pratintis draugiškai žaisti, dalintis žaislais. <u>Meninė kompetencija:</u> Rodytų kūrybinę iniciatyvą - kurtų, improvizuotų savarankiškai ir kartu su draugais. Pratintusi savitai kurti, patirtų kūrybos džiaugsmą, pasitikėtų savimi. <u>Komunikavimo kompetencija:</u> Pratintusi diskutuoti, apibendrinti, daryti išvadas, atpasakoti, perpasakoti girdėtas istorijas savais žodžiais. Bendrauti su grupės draugais, bendraamžiais apie	Kalbasi, diskutuoja apie tai, kokiomis transporto priemonėmis naudojames dažniausiai, rečiau, o kokių dar nesame išbandę. Vaizdo įrašų žiūrėjimas apie susisiekimą priemonėmis, techniką. Aptaria, kokiomis susisiekimą priemonėmis naudojasi mūsų kaimo žmonės ir kuriomis- Vilniuje. Diskutuoja, kokia technika reikalinga kaime. Įvairiomis meninėmis priemonėmis išreiškia savo norus, mintis. Kalbasi apie tai, kokia technika ypač reikalinga kai kurių profesijų žmonėms. Kalbasi apie pavojus gatvėse, ką turėtume žinoti, kokių taisyklių laikytis	<i>Gamtinės medžiagos:</i> smėlis, lapai, akmenukai, vanduo, šakos. <i>Priemonės:</i> žirklys, spalvotos kreidelės, guašas, klijai, spalvoti lapai, popierius, žurnalai. Fotoaparatas, bukletai, žurnalai, lankstinukai, muzikos instrumentai, sporto inventorių, kompaktai.	Lauko aikštelė, grupė, veiklos kampeliai, sporto ir muzikos salė. Grupės erdvė; veiklos kampeliai; lauko aikštelės; įstaigos biblioteka; muzikos ir sporto salė.

	savo pomėgius. <u>Pažinimo kompetencija:</u> Siekti, kad vaikai aktyviai domėtusi supančiu pasauliu, technologiniais įrenginiais, jų sandaras ir paskirtimi. Patirtų ir išbandytų įvairius pasaulio pažinimo būdus. <u>Sveikatos saugojimo kompetencija:</u> Igytų saugaus elgesio su elektros prietaisais, technologijomis pradmenis.	Susipažįsta su gyvūnais, kurie padeda keliauti (arkliai, šunys, kupranugariai, elniai). Žaidimai su pačių pasidarytais laivais, lėktuvais. Žaidžia vaidmeninius žaidimus pvz: „Policija“, „Kelionių agentūra“, „Pardavėjai“, „Vairuotojai“, „Ligoninė“, Mokykla“, „Kirpykla“ statybiniai-konstrukciniai žaidimai „Statybos“, „Autoservisas“, „Gatvė“, „Garažas“. Išvyksta į arčiausiai įstaigos esančias prekybos vietas, įstaigas (polikliniką, parduotuvę „Maxima“, Eurovaistinę); Varto įvairias knygeles, reklaminių lankstinukus, žurnaliukus, įmonių katalogus apie transporto priemones.	Muzikos instrumentai kompaktai, video kasėtės. Vaidinimo lėlės, rūbai.	Grupė, poliklinika, parduotuvė „Maxima“, Kabiškių mokykla, Eurovaistinė.
--	---	--	--	---

„Sveikai valgau-sveikas augu“

Tematika, problematika	Siektinos kompetencijos (žinios, gebėjimai, nuostatos,)	Ugdytinio veikla, (veiksenos)	Ugdymo(si) priemonės, medžiagos	Ugdymo(si) aplinka
- Vaisių ir daržovių pilna kraitelė - Daržovių sodinimas grupėje - Vitaminai - Išvyka į močiutės daržą, sodą - Išvyką į šiltnamį - Sportas-sveikata - Talkos darbai kaime - Akcija darom - Įvairių technologinių įrenginių apžiūrėjimas, jų sandaras ir paskirtis. - Svečiuose pas svogūnėlį - Daržovių ir vaisių ragavimas - Ekskursijos po parduotuves	<u>Socialinė kompetencija:</u> Aktyviai dalyvautų daržovių sodinime, bendrautų bei tartųsi su kitais vaikais bei auklėtoja. Padėti suvokti žmogaus įtaką gamtai, gamtos įtaką žmogui, daržovių reikšmę žmogaus gyvenime. Dalyvautų bendraamžių diskusijose, mokytųsi sumanyti, planuoti ir organizuoti žaidybines veiklas. Siekti, kad vaikai supažintų su suaugusių darbu, teikiamomis paslaugomis, vaiko vieta ir galimybes šioje veikloje. Domėtųsi žmonių grupėmis (šeima, kaimynais, bendruomene), jų gyvenimo būdu, darbais. Siekti, kad vaikai tyrinėdami, eksperimentuodami ir atnaujindami pratintųsi veikti kartu su draugais,	Ragauja, liečia, uosto, lygina daržoves; Kiekvienas pasirenka daržoves, kurias nori panaudoti savo salotoms; Džiaugiasi savo kūrybos rezultatų ir duoda tai paragauti kitiems vaikams; Pasakoja tarpusavyje, kodėl sveika valgyti daržoves. Lygina, tyrinėja, kaip pasikeitė mūsų daržas, daržovės; Pastebi, kuriu daržovės didesnės, pirmos išaugo, aiškinasi, kodėl tai atsityko; Pradedą ravėti piktžoles, kuriuos trukdo daržovėms augti, vėliau laisto daržą; Žaidžia įvairius žaidimus, dainuoja daineles; Lygina daržoves, su kitų grupių	<i>Gamtinės medžiagos:</i> sėklos, smėlis, daržovės, vanduo. <i>Priemonės:</i> žirklys, spalvotos kreidelės, gvašas, klijai, spalvoti lapai, popierius, žurnalai. Fotoaparatas, bukletai, žurnalai, lankstinukai, grėbliukai, kibirai, laistymo priemonės. <i>Gamtinės medžiagos:</i> sėklos, smėlis, daržovės,	Lauko aikštelė, grupė, veiklos kampeliai, sporto ir muzikos salė. Šiltnamiai, daržas, parduotuvė. Darželio teritorijoje, lauko aikštelė,

	suaugusiuoju. Siekti, kad vaikai susipažintų su talkos darbais, suprastų, kam yra reikalinga talka. Atrastų suaugusių ir vaikų pareigų ir darbo panašumus ir skirtumus; Ugdytųsi gebėjimą branginti savo tėvynę Lietuvą, gerbtų senelių ir tėvų kultūrą, papročius. Aktyviai domėtųsi supančiu pasauliu, technologiniais įrenginiais, jų sandaras ir paskirtimi. Įvairių technologinių įrenginių apžiūrėjimas, kurie reikalingi daržui prižiūrėti; Gerbti suaugusius, jų gyvenimo būdą, darbą. Siekti, kad vaikai aktyviai domėtųsi supančiu pasauliu, aktyviai dalyvautų ekskursijos metu, domėtųsi, tyrinėtų, uždavintų klausimus. <u>Meninė kompetencija:</u> Laisvai spontaniškai reikštų savo nuotaiką, sumanymus, patirtį meninės raiškos priemonėmis. Pratintųsi savitai kurti, patirtų kūrybos	vaikų daržovėmis; Piešia įvairiomis priemonėmis tema: „Mano daržovės ir vaisiai“. Apžiūri įvairių daržovių formas, spalvą; Stebi, tyrinėja, kokios daržovės auga pas mus namuose, Lietuvoje, o kokios auga užsieny; Dalinasi savo įspūdžiais, patyrimais su draugais, suaugusiais; Įvardija daržoves, kurias jis mėgsta labiausiai ir kurias tėvai perka dažniausiai. Pasakoja, kokias salotas mėgsta labiausiai, kodėl? Apžiūri įvairius įrenginius, transporto priemones, kurie padeda prižiūrėti daržą: traktorius, arklas, t.t. Aiškinimas jų paskirties; Dalinasi savo patirtimi, aiškinasi koki prietaisą turi namuose, kaip jis veikia; Tyrinėja, čiupinėja,	vanduo. <i>Priemonės:</i> žirklys, spalvotos kreidelės, guašas, klijai, spalvoti lapai, popierius, žurnalai. Fotoaparatas bukletai, žurnalai, lankstinukai, grėbliukai, kibirai, laistymo priemonės, kompaktai. <i>Gamtinės medžiagos:</i>	grupė, veiklos kampeliai, sporto ir muzikos salė. Šiltnamis, daržas, parduotuvė. Grupė, veiklos kampeliai, sporto ir muzikos salė. Šiltnamis, daržas, parduotuvė, darželio teritorijoje
--	---	---	--	---

	džiaugsmą, pasitikėtų savimi. Sudominti vaikus piešimu gamtine medžiaga (burokėliais), akvarelės liejimu, tapymu pirštukais. Siekti, kad vaikai pamatytų grožį – gamtoje, žmoguje, meno kūriniuose; Skatinti gebėjimą kurti, suartėti su tėviškės gamta. Gebėtų naudotis įvairiais įrankiais bei priemonėmis, dirbant, konstruojant, kuriant. Siekti, kad vaikai patys rodytų kūrybinę iniciatyvą – kurtų, vaidintų, improvizuotų, įgytų pasakojimo įgūdžių; Turtinti ir įprasminti vaikų patirtį įvairių pramogų metu; Skatinti pasitikėjimą savimi ir savo gebėjimais. Sudaryti sąlygas, kad vaikai galėtų laisvai save išreikšti meniniais darbais, ruošiant salotas iš įvairių daržovių. <u>Komunikavimo kompetencija:</u> Tenkintų savo poreikį bendrauti ir	pakelia, apžiūri įvairius daiktus; Susipažįsta su sąvoka – talkos darbai, kam jie reikalingi, koku sezonu metų jie būna dažniausiai; Padedą, bando padėti ravėti piktžolės darže; Stebi, tyrinėja, kokiais įrankiais naudojasi žmonės (grėblius, kibiras, laistytuvas, kastuvas, kapliukas, ir pan.) Dainuoja liaudies dainas, kurias išmoko močiutė, ravėdama daržą; Padedą palaistyti kai kurias daržoves. Susipažįsta, kas tai yra šiltnamis, kokia jo paskirtis, kokios daržovės ten yra sodinami; Apžiūri šiltnami iš išorės ir vidaus, klausinėja, kodėl ten taip karšta, kokia temperatūra; Apžiūri, kokios daržovės jau išaugo ir jau galima valgyti (salotos, ridikėliai); Palygina ir pasakoja apie	sėklos, smėlis, daržovės, vanduo. <i>Priemonės:</i> žirklys, spalvotos kreidelės, guašas, klėjai, spalvoti lapai, popierius, žurnalai. Fotoaparatas bukletai, žurnalai, lankstinukai, grėbliukai, kibirai, laistymo priemonės, muzikos instrumentai . <i>Gamtinės medžiagos:</i> sėklos,	Lauko aikštelė, grupė, veiklos kampeliai, sporto ir muzikos salė. Šiltnamis, daržas, parduotuvė. Veiklos kampeliai, sporto ir muzikos salė. Šiltnamis, daržas, parduotuvė.
--	---	---	--	--

	pažinti pasaulį, kalba gebėtų išreikšti save ir bendrautų su kitais. Pratintųsi pats užmegzti bendravimą ir bendradarbiavimą su draugais, grupės kaimynais. Pratintųsi veikti kartu su suaugusiuoju, bendraujant, kalbantis; Siekti, kad vaikai drąsiai reikštų savo mintis, realybę skirtų nuo vaizduotės, gebėtų pavadinti, paaiškinti, klausinėti apie įdomius arba nesuprantamus aplinkos daiktus, reiškinius. <u>Pažinimo kompetencija:</u> Lytėjimo ir regėjimo pagalba pajusti sėklų skirtumus ir panašumus. Skatinti glaudesnę vaiko ryšį su gamta, mokyti ją tausoti, saugoti, prižiūrėti. Skatinti vaikus pajusti ir pamatyti gamtos grožį darže, namų aplinkoje, pievoje, sode. Skatinti domėtis viskuo, kas supa vaiką: gamta, jos reiškiniais, įvairiais daiktais, technika,	savo šiltnamius, kuriuos turi namuose, kuo jie skiriasi, kuo panašus, kokios daržovės ten auga. Apžiūri, tyrinėja, kokie augalai yra pasodinti darže pas močiutę, kokius jie jau pažįsta, koku dar ne, kokie yra pasodinti mūsų darželio teritorijoje; Klausinėja močiutės, kur kokios daržovės auga, kodėl vieni jau pradėjo augti, kiti dar ne, kaip dažnai močiutę juos laisto, eina ravėti, kas padeda ir t.t. Vaikai pasakoja, kokias daržoves jie pasodino darželio teritorijoje ir namuose, kokie jau išaugo. Pasakoja, kokias daržoves jie mėgsta valgyti labiausiai; Savo patirtus įspūdžius vėliau išreiškia meniniais darbais. Atsineša iš darželio daržoves ir jas sodina, tariasi su auklėtoja ir kitais vaikais,	smėlis, daržovės, vanduo. <i>Priemonės:</i> žirklys, spalvotos kreidelės, guašas, klijai, spalvoti lapai, popierius, žurnalai. Fotoaparatas, bukletai, žurnalai, lankstinukai, grėbliukai, kibirai, laistymo priemonės.	Lauko aikštelė, grupė, veiklos kampeliai, sporto ir muzikos salė. Šiltnamis, daržas, parduotuvė. Lauko aikštelė, grupė, veiklos kampeliai, sporto ir muzikos salė. Šiltnamis, daržas, parduotuvė.
--	---	--	--	---

	naujomis technologijomis, tobulinti ir formuoti informacinius įgūdžius. Ugdytųsi gebėjimą rasti panašumus ir skirtumus, lyginti, klasifikuoti, apibendrinti, sisteminti. Siekti, kad vaikai pajustų atradimo džiaugsmą, įsitikindami kiek paslapčių slypi įprastinėse jiems gerai pažįstamose daržovėse. Lavinti vaikų pojūčius: uodžiant, liečiant, ragaujant, atrandant vaisių ir daržovių savitumus, įsitikinant, kad akys, liežuvis, nosis, pirštai, ausys padeda juos geriau pažinti. Siekti, kad vaikai pastebėtų, pažintų ne lietuviškas daržoves, kurios yra mūsų parduotuvėse. Lygintų, rūšiuotų jas, čiupinėtų, tyrinėtų. <u>Sveikatos saugojimo kompetencija:</u> Ugdytųsi gebėjimą sveikai gyventi, saugiai judėti ir veikti. Kuo daugiau laiko praleisti gryname ore.	kur būtų geriausia pasodinti kiekvieną daržovę. Palaisto bei pažymi, kur kiekvieno vaiko daržovė; Žaidžia įvairius žaidimus, bei pasakoja savo patyrimus, kaip sodino daržoves namuose, kaip padėdavo tėveliams. Apžiūri įvairias daržovių sėklas, lygina juos, čiupinėja, tyrinėja; Paruošia įvairius indelius, dirvožemį, daržovių sodinimui; Paruošia tinkama vieta grupės erdvėje, kur daržovėms bus šilta ir šviesu; Išreiškia savo nuotaiką, mintis įvairiomis dailės priemonėmis; Pasakoja savo įspūdžius kitiems vaikams, dalinasi patirtimi. Seka pasaką apie ropę.	<i>medžiagos:</i> sėklos, smėlis, vanduo. <i>Priemonės:</i> žirklės, spalvotos kreidelės, guašas, klijai, spalvoti lapai, popierius, žurnalai. Fotoaparatas, bukletai, žurnalai, kibirai, laistymo priemonės <i>Priemonės:</i> žirklės, spalvotos kreidelės, guašas,	Darželio aikštelė, grupė, veiklos kampeliai, sporto ir muzikos salė. Šiltnamis, daržas, parduotuvė. Lauko aikštelė, grupė, veiklos kampeliai, sporto ir muzikos salė. Šiltnamis, daržas.
--	---	--	---	--

			klėjai, spalvoti lapai, popierius, žurnalai. Fotoaparatas bukletai, žurnalai, lankstinukai, grėbliukai, kibirai, laistymo priemonės	
--	--	--	---	--

6.VAIKO PASIEKIMAI IR VERTINIMAS

Pedagogas, siekdamas pažinti vaiką, visus metus pagal poreikį jį stebi, nuolat bendrauja su tėvais siekdamas išsiaiškinti vaiko savijautą, individualius poreikius, interesus, įvairių gebėjimų lygį, bendravimo ir veiklos ypatumus, namų kultūrinę aplinką, šeimos lūkesčius ir nuostatas į ugdymą(si). Pedagogas laiku pastebėjęs vaiko elgesio problemas, ryškią įgūdžių ar patirties stoką, atpažįsta specialiuosius ugdymosi poreikius.

Rugsėjo mėn. natūralioje kasdienėje aplinkoje stebime atvykusius vaikus, renkame faktus apie jų poreikius, gebėjimus, bendraudami su tėvais aiškinamės individualias savybes, analizuojame veiklos produktus (piešinius, darbelius.) Vertinant vaiko raidą ir pasiekimus, svarbus tėvų dalyvavimas. **Mūsų įstaigos vaikai vertinami šiais metodais:** stebėjimu, veiklos produktų analize, pokalbiu, tyrimais.

Savo įstaigoje esame susitarę, kad ikimokyklinio amžiaus vaikų pasiekimus vertinsime *du kartus per metus: spalio mėn. viduryje ir mokslo metų gale - gegužės mėn. pabaigoje;*

Po pirmojo vertinimo fiksuojamas **esamas vaiko gebėjimų ir pasiekimų lygis**, numatomi tolimesni ugdymo tikslai. Vertinant antrąjį kartą, įvertinama vaiko **padaryta pažanga** nuo pirmo vertinimo, atsižvelgiant į jo amžiaus tarpsnį. Vertinimai atliekami pagal vaiko ugdymo **pasiekimų žingsnius:** *savivoka ir savigarba; emocijų suvokimas ir raiška; savireguliacija ir savikontrolė, santykiai su suaugusiais; santykiai su bendraamžiais; mokėjimas mokytis; iniciatyvumas ir atkaklumas; kūrybiškumas; problemų sprendimas; tyrinėjimas; aplinkos pažinimas; skaičiavimas ir matavimas; sakytinė kalba; rašytinė kalba; fizinis aktyvumas; kasdienio gyvenimo įgūdžiai; estetinis suvokimas; meninė raiška.*

Įvertinus vaiko pasiekimus, rezultatus pateikiame diagramoje, kur mėlyna spalva žymime vaiko ugdymo pasiekimus mokslo metų pradžioje, o raudona- vaiko ugdymo pasiekimai mokslo metų pabaigoje. Vaiko pasiekimus, rezultatus pateikiame tėveliams. Patariame į ką daugiau atkreipti dėmesio, kur vaikui reikia daugiau suteikti pagalbos. Kai vaikai pereina į priešmokyklinio amžiaus grupę, auklėtojos įvertina jų gebėjimus ir pasiekimus, įgytus per visą ikimokyklinį laikotarpį. Šią informaciją perduodama priešmokyklinio ugdymo pedagogui.

LITERATŪRA IR ŠALTINIAI

1. Almonaitienė J., Bendravimo psichologija. - Kaunas: Technologija, 2005.
2. Adaškevičienė E. Šiuolaikinė edukacinė sistema ir sveikas darželis. – Klaipėda, Mokslo darbų rinkinys: KU, 2000.
3. Bendroji priešmokyklinio ugdymo ir ugdymosi programa. – Vilnius: Švietimo aprūpinimo centras, 2003.
4. Grebliauskienė, B., Večkienė, N. 2004. „Komunikacinė kompetencija. Komunikabilumo ugdymas“. Vilnius: Žara.
5. Daugiakultūriniai darželiai. Gerosios praktikos vadovas.-Vilnius, 2016.
6. *Ikimokyklinio ugdymo metodinės rekomendacijos*.2015. Vilnius: UAB Baltic Printing House.
7. *Jūsų vaikas - Ikimokyklinukas*. 2015. Kaunas: UAB Indigo print.
8. Lietuvos respublikos švietimo ir mokslo ministerija. Metodinės rekomendacijos ikimokyklinio ugdymo programai rengti. – Vilnius, Švietimo aprūpinimo centras, 2006.
9. Lietuvos vaikų ikimokyklinio ugdymo koncepcija, 1989.
10. Lietuvos Respublikos Seimo 2003 08 20 nutarimas Nr. IX- 1569 „Dėl Vaiko gerovės valstybės politikos koncepcijos patvirtinimo“ (Žin., 2003, Nr. 52 – 2316).
11. Lietuvos Respublikos Seimo 2003 07 04 nutarimas Nr. IX-1700 „Dėl Valstybinės švietimo strategijos 2003 – 2012 metų nuostatų“ (Žin., 2003, Nr. 71-3216).
12. Lietuvos Respublikos Švietimo ir Mokslo Ministerija. Nuostabūs ženkli ir prasmų pasaulis. Patarimai priešmokyklinio ugdymo pedagogams. Vilnius, 2016.
13. Lietuvos Respublikos Švietimo ir Mokslo Ministerija. Jūsų vaikas - priešmokyklinukas. Vilnius, 2015
14. Lietuvos Respublikos Švietimo ir Mokslo Ministerija. Jūsų vaikas - Ikimokyklinukas. Kaunas: UAB „Indigo print“.2015.
15. Jungtinių Tautų vaiko teisių konvencija, ratifikuota 1995m. liepos 3 d. Lietuvos Respublikos įstatymu Nr. I – 1983.
16. Metodinės priešmokyklinio ugdymo rekomendacijos., - Vilnius: Švietimo aprūpinimo centras, 2004.
17. *Priešmokyklinio ugdymo bendroji programa*.2014. Kaunas: Šviesa.
18. Sakavičienė Z. Mokausi kalbėti lietuviškai. Lietuvių kalbos ugdymo gairės nelietuviškiems vaikų darželiams. – Vilnius, 1994.
19. *Šiuolaikinis ugdymas: ikimokyklinukas, pradinukas, socialinė integracija*. 2005. Šiauliai
20. Dėl Ikimokyklinio ugdymo programų kriterijų aprašo žiūrėta 2019-05-30 <https://e-seimas.lrs.lt/portal/legalAct/lt/TAD/TAIS.254659/asr>

Programa suderinta darželio tarybos

Pritarta Vilniaus r. savivaldybės tarybos sprendimu